Correctiesleutel Imperium Romanum

Correctiesleutel Imperium Romanum

- kaft (p. 1 & 16)

Welk verband is er tussen de foto's en de Romeinse wereld?

1. De triomfboog van het Jubelpark toont hoe de antieke architectuur zijn stempel drukt op latere en zelfs hedendaagse gebouwen.
2. De ruïne van het *Forum Romanum* trekt nog steeds volk : nu geen politici, handelaars en andere Romeinen uit de Oudheid maar massa's toeristen uit de hele wereld.
3. Op school doen antieke auteurs het nog steeds goed. Het verslag van Julius Caesar over zijn verovering van Gallië komt in de lessen Latijn aan bod.
4. Op een modern straatnaambordje staat de naam van een oude volksstam die in België leefde ten tijde van Julius Caesar.

- p. 2

Waar spoelde, volgens de legende, het mandje met Romulus en Remus aan?

Kruisje plaatsen op foto rechts beneden : *Forum Boarium* (= open ruimte op de oever van de Tiber ter hoogte van een rond tempeltje)

- p.3

Wie zijn deze personen? Welke beroemde gebouwen, pleinen of monumenten staan op hun naam? Plaats de nummers op de maquette.

1. Septimius Severus. Zijn triomfboog staat op het *Forum Romanum*. (op foto links beneden, bolletje in het midden)
2. Caracalla. Zijn thermen bevinden zich langs de *Via Appia*. (op foto rechts beneden, 1 van het paar bolletjes bovenaan rechts)
3. Octavianus Augustus. Zijn mausoleum (praalgraf) bevindt zich aan de rand van het Marsveld. (bolletje op foto boven)
4. Trajanus. Hij bouwde het grootste keizerlijke forum. (bolletje links op foto links beneden)

Wat zie je op deze afbeeldingen? Met welk gebouw kan je ze verbinden? Plaats de letters op de maquette.

a. miniatuur theatermasker in ceramiek. In de theatergebouwen droegen de protagonisten (acteurs) naargelang hun rol een ander masker. (rechterbolletje op de foto links beneden)
b. strigiles (schraapijzers). In de thermen schraapte men zich schoon voor het baden. (op foto rechts beneden, 1 van het paar bolletjes bovenaan rechts)
c. afbeelding van wagenrennen op een olielampje. In het Circus Maximus streden de wagenmenners op hun vierspan om de overwinning. (onderste bolletje op de foto rechts beneden)
d. bronzen gladiatorenbeeldjes. Ten behoeve van het volksvermaak riskeerden gladiatoren hun leven in het Colosseum (Amphiteatrum Flavium) tijdens gevechten. (bolletje links op foto rechts beneden)

- p. 4

De zuilenportieken bepaalden het uitzicht van de stad. Duid op de kaart aan waar ze stonden?

De zuilenportieken bevonden zich langs de beide zijden van de hoofdstraat (*cardo*), die loopt van noord naar zuid.

Hoe kruisen de straten elkaar?

Loodrecht

Waarom bestaan de zuilen uit verschillende trommels?

- makkelijker te kappen en te vervoeren dan een zuil uit 1 stuk
- eenvoudiger op te richten
- beter bestand tegen aardbevingen

Tot welke orde behoren de zuilen van Apamea?

Composiet

- p. 5

Hoe slaagden de kunstenaars erin diepte en beweging in dit mozaïek te brengen?

Schaduwen aan de voeten en poten, kleurschakeringen op kledij van mensen en huid van dieren, voorstelling van mens en dier in beweging.

Waarom werden er exotische dieren op de vloer van deze feestzaal afgebeeld?

Jagen op exotische dieren was weggelegd voor de rijken : de afbeeldingen van de mozaiëkvloer maakten indruk op de gasten.

Zijn de onderstaande beweringen juist of fout?

a. Juist
b. Juist
c. Fout
d. Juist

- p. 6

Wat stelt de frescoschilder hier voor?

1. natuursteen
2. marmeren plaat
3. marmeren zuil
4. cassettenplafond

Door het fresco leek de ruimte : groter

Het fresco is afkomstig uit de streek die Plinius de Jongere beschrijft. Over welke streek gaat het?

Campanië, de streek van Pompeji.

Verlichting gebeurde met olielampjes. Dikwijls zorgden zij voor meer rook en stank dan licht. Duid aan :

1. *waar de wiek zat* = opening tuit
2. *waar je olie kon bijvullen* = opening in het midden

- p. 7

Kijk eens goed naar de reconstructie van een villa rustica *in het museum. Zijn de volgende uitspraken juist of fout?*

1. Fout
2. Juist
3. Juist
4. Fout
5. Fout
6. Juist

Kan jij de legende vervolledigen?

zuiltjes van tegels : 6
buizen (*tubuli*) : 1
vloertegels : 3
fresco : 2
terracotta vloerplaten : 5
stookplaats : 7
betonvloer : 4

- p. 8

Waarvoor gebruikten de Etrusken deze kistjes van terrracotta?
Als asurne voor de verbrande resten van de dode.

Waarom wordt de figuur op het deksel liggend afgebeeld?
Hij slaapt een eeuwige slaap of hij ligt aan bij een dodenmaal.

Wat zegt het opschrift op het kistje?
een naam.

In welke richting moet je de tekst lezen?
Van rechts naar links.

Kan je raden welk schrift de Etrusken als voorbeeld namen?
Grieks.

Van welk materiaal zijn de volgende voorwerpen gemaakt? En waarvoor dienden ze?
Inv. R 816 : terracotta (ter imitatie van brons), urne.
Inv. R 832/17 : brons, huisgod die een plengoffer uitvoert (een van *lares*)
Inv. R 372 : brons, kandelaber
Inv. A 3548 : terracotta, godenbeeld als decoratie van een fronton van tempel

Aan de hand van deze voorwerpen zien we dat de Etrusken meesters waren in het bewerken van : brons.

- p. 9

Waarvoor diende de pot uit dit Keltische graf?
Als asurne.

Waaraan kan je zien dat de dode een hoge sociale positie in de stam bekleedde?
Aan de metalen voorwerpen, die voorbehouden waren voor de rijken, en in het bijzonder de paardenbitten, die verraden dat hij eigenaar was van een paard.

Kan je dit kruiswoordraadsel oplossen?

horizontaal

1. paard
2. sestertius
3. goud
4. keizer

verticaal

5. devaluatie
6. valsmunters

- p. 10

Vul aan. ΠΟΔΑC.
Welke lengtemaat gebruikte men? Voet

Vul aan. μητρι και πατρι.
Voor wie richtte Euelpistos deze grafsteen op? Voor zijn ouders.
Waarom heeft deze stèle de vorm van een deur? Het is een symbolische toegang tot het hiernamaals.

- p. 11

Vul aan. INCOMPARABILI.
Wat vond de man van zijn echtgenote? Zij was onvergelijkbaar.

Vul aan. ET UNUM / PATIENS
Tot welke godsdienst behoorde de dode ? christendom (cfr. Symbool XP 'chiro' bovenaan de steen)
Hoe oud was de dode? 41 (quaterdenos et unum = 4 x 10 en 1)
Om welke karaktertrekken werd zij bewonderd?
PIA (gelovig), PATIENS (geduldig), MODESTA (bescheiden)

- p. 12
Hoe zou deze kaassoufflé uit het kookboek van Marcus Gavius Apicius smaken?
Zoet.

Kan je 3 kenmerken van terra sigillata *terugvinden in de toonkasten?*
Roodbruin, glanzend en voorzien van een pottenbakkersstempel (vaak ook versiering)

Kruis aan welk voorwerp volgens jou het meest geschikt is voor het vervoer van vloeistoffen. Geef twee redenen voor jouw keuze.
Meest geschikt = vierkante flessen (inv. B 433).
Redenen : dikwandig, stapelbaar in kistjes, afsluitbaar

Welke kleur duikt vaak op bij glas?
Blauwgroen

Heb je een idee waarom?
Antwoord : Onzuiver zand kon ijzer bevatten, daardoor kleurde het glas.

- p. 13
Waarvoor dienden deze voorwerpen?

Inv. B 755 : fibula, sierspeld, voor het vastspelden van kledij
Inv. B 4432 : zilveren steelpan, voor religieus gebruik (qua vorm gelijkt deze sterk op een badpan die werd gebruikt in de thermen en badkamers)
Inv. 5550 : bronzen artsenstempel, voor het merken van voorschriften

Welke kant van de handspiegels wordt getoond in het museum?
de versierde achterzijde.

Van welk materiaal worden spiegels gemaakt?
in de Oudheid : gepolijst brons
nu : glasplaat met een laagje kwik of zilver aan de achterzijde

- p.14
Op deze sarcofaag kan je een aantal elementen vinden die verband houden met Dionysos / Bacchus :

1. Dionysos / Bacchus zelf : centrale figuur
2. een dansende maenade / bacchante : figuur rechts met de dubbele fluit
3. een sater : figuur links met puntoortjes, staart en Dionysos als kind op de schouder
4. een bok : kop op het altaartje bij de maenade / bacchante, heilig dier van Dionysos / Bacchus
5. een panter : dier aan de voeten van Dionysos / Bacchus
6. een druivenkrans : op het hoofd van de wijngod Dionysos / Bacchus
7. een thyrsosstaf : in de linkerhand van Dionysos / Bacchus
8. een kantharos : in de rechterhand van Dionysos / Bacchus

9. een theatermasker : op de rechterhoek van het sarcofaagdeksel

- p. 15

Een archeoloog noteert zorgvuldig wat hij in een graf aantreft :

Voorwerp	Materiaal
munten, kruiken, spelden, strigiles,....	brons
flessen, schaaltjes, speelschijfjes,...	glas
kommen van terra sigillata, gebruiksaardewerk,...	aardewerk
dobbelstenen, speelschijfjes, mesheften,...	been

Soms werd een muntstuk meegegeven. Waarom?

Om de veerman te betalen die de dode zou overzetten naar het schimmenrijk.

Omcirkel wat er volgens jou in het graf lag rond 100 n. Chr.

een stoffen zak met verbrande beenderen, een houten kistje met metalen scharnieren, een kruik van aardewerk, een spiegel